Het rendement van duurzame beleggingen

Beschrijving

Er is veel onderzoek gedaan naar het rendement van duurzame beleggingen. Enkele jaren gelden was de conclusie van een omvangrijk onderzoek dat het per saldo geen verschil maakt. Tegenover het nadeel van het veel kleinere universum staat het voordeel van meer onderzoek naar potentiÃ«le risicoâ??s. Toch zijn de redenen dat duurzaam beleggen beter zou moeten presteren dan markt nog altijd aanwezig. De eerste is een voortdurende geldstroom richting duurzaam beleggen, vaak ten koste van markbeleggingen. Als tweede zorgt toenemende wet- en regelgeving ervoor dat er bij alle bedrijven steeds meer aandacht is voor duurzame onderdelen. Een bedrijf met een hoge CO2-uitstoot heeft een grote carbon footprint en in dat kader is een belasting op CO2 een risico. In de afgelopen twee jaar werd ook duidelijk dat de stijgende rente een negatieve invloed had, specifiek op duurzame bedrijven. Veel duurzame projecten zijn namelijk erg kapitaalsintensief en daarmee gevoelig voor een stijgende rente. Met de achterblijvende koersontwikkeling ten opzichte van de markt, daalde ook de populariteit van duurzame beleggingen, al speelde daarbij ook de politieke polarisatie een rol. Per saldo verslaat de duurzame index (SRI) de brede markt.

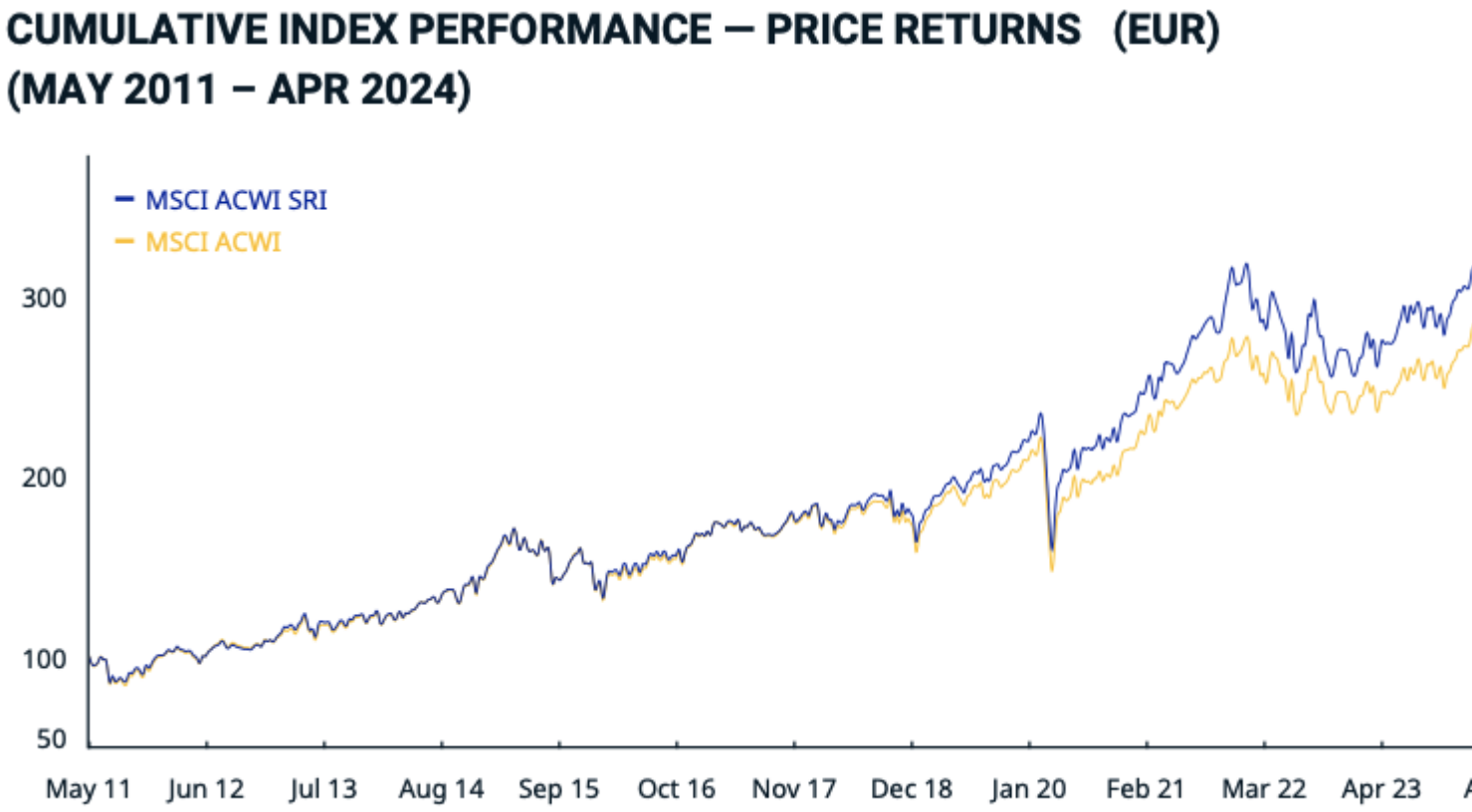

China loopt voorop in de energietransitie

Wat het jaar 2023 heeft geleerd is dat China wat betreft investeringen op het gebied van duurzaamheid de rest van de wereld heeft ingehaald. China is de grootste exporteur van elektrische autoâ??s, zonnecellen en windmolens. Zelf investeert het land ook volop in de energietransitie. Er is een soort alternatieve wapenwedloop gaande met de Verenigde Staten. Xi Jinping wil laten zien dat het communistische China sneller in staat zal zijn om de klimaatdoelstellingen te halen dan het kapitalistische westen.

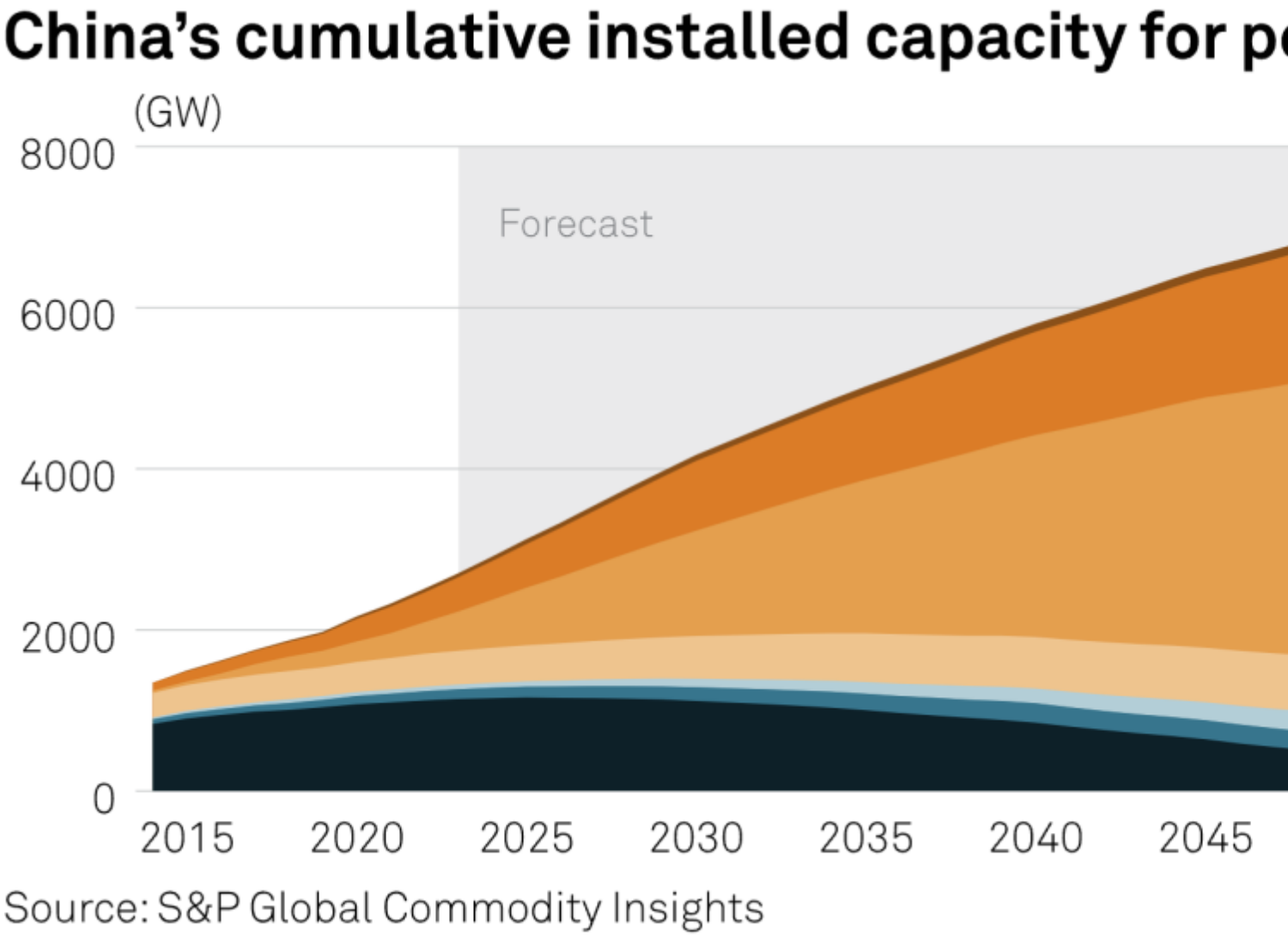

Van focus op CO2 naar focus op biodiversiteit

Ook is het opmerkelijk dat de focus op CO2 steeds meer wordt ingehaald door een focus op biodiversiteit. Hoewel dit laatste veel moeilijker te meten is, zitten er verschillende nadelen aan de focus op CO2. De oorzaak van deze tunnelvisie is waarschijnlijk de film â??An inconvenient Truthâ?? van Al Gore, waardoor koste wat kost gesteld dat het CO2-gehalte in de atmosfeer omlaag moest, ook als dit ten koste van onder andere de biodiversiteit zou gaan. De vele metalen vereist voor de energietransitie worden vaak gewonnen in ecologisch kwetsbare gebieden. Ook zijn er andere broeikasgassen dan CO2 die lange tijd nauwelijks aandacht kregen. Inmiddels is dat met methaan wel afgedicht, maar de impact van meer waterdamp in de atmosfeer wordt nog altijd onderschat. Waterdamp is veruit het belangrijkste broeikasgas in de atmosfeer en iets wat met herbebossing relatief eenvoudig en goedkoop is terug te dringen.

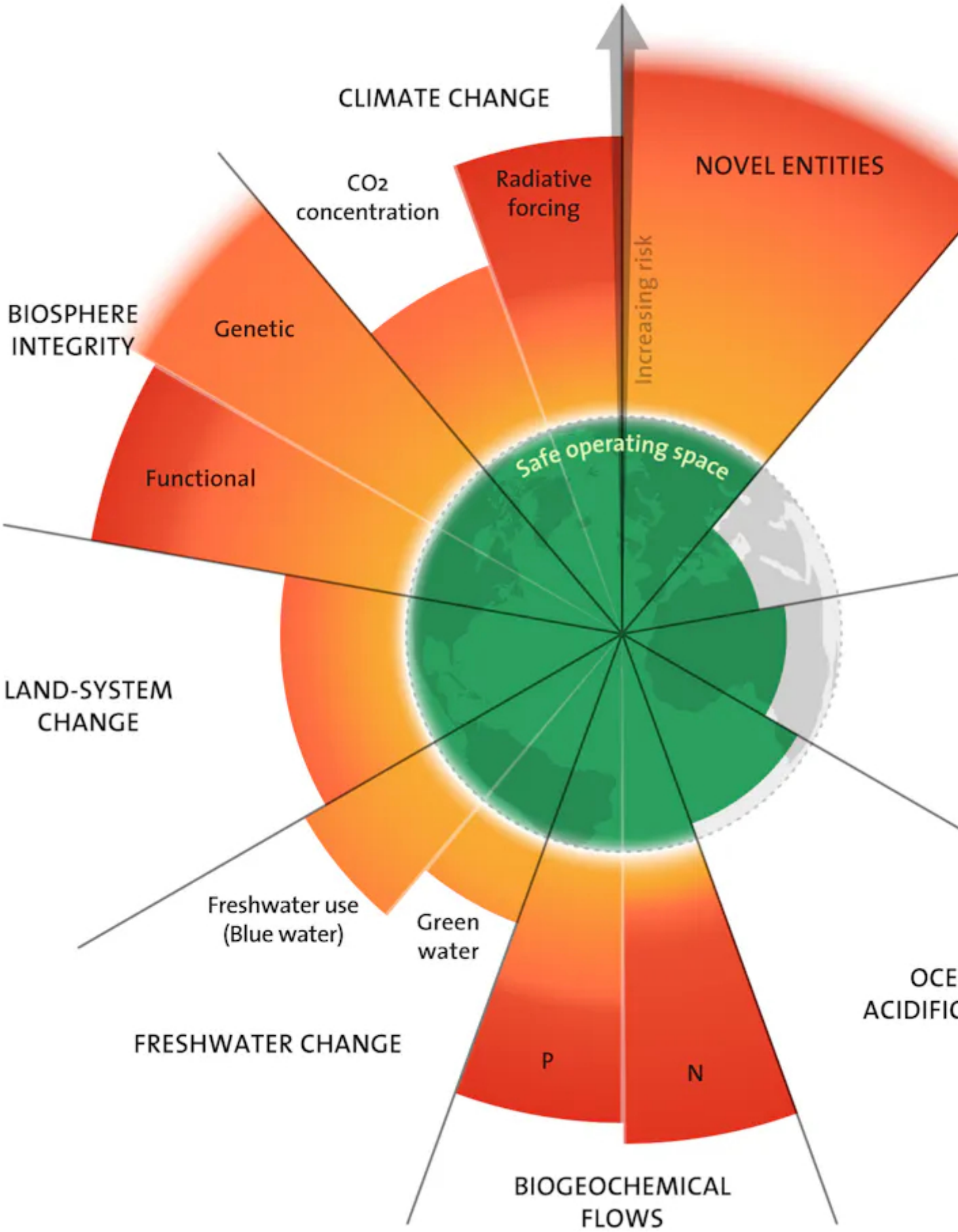
CLIMATE CHANGE
CO_2 concentration
Radiative forcing
NOVEL ENTITIES
Increasing risk
BIOSPHERE INTEGRITY
Genetic
Functional
Safe operating space
LAND-SYSTEM CHANGE
Freshwater use (Blue water)
Green water
FRESHWATER CHANGE
P
N
BIOGEOCHEMICAL FLOWS
OCE
ACIDIFIC

Greenwashing door artikel 8 SFDR

In het kader van de Europese Green Deal probeert Europa dat meer bedrijven investeren in onder ander de energietransitie. Alleen ligt op dit moment de focus vooral op greenwashing, het zich groener of maatschappelijk verantwoorder voordoen dan een bedrijf of organisatie daadwerkelijk is. De ironie is echter dat onder bijvoorbeeld artikel 8 SFDR tal van bedrijven als gevolg van deze wetgeving worden groengewassen. SFDR gaat namelijk over de transparantie, terwijl het door de markt is geÃ¯nterpreteerd als een categorisering. Veel bedrijven die door SFDR een duurzaam stempel krijgen, handelen inde praktijk in strijd met de UN Global Compact. Dergelijke controversiÃ«le bedrijven zijn vaak al aangesproken op hun gedrag, maar volharden daar willens en wetens in. Inmiddels zijn diverse partijen bezig aan een herijking van SFDR.

Greenwashing vanwege slechte resultaten

Een andere vorm van Greenwashing is wanneer bedrijven (maar ook pensioenfondsen) uitgebreid gaan rapporteren over de duurzame ontwikkelingen en doelstellingen binnen een bedrijf. Het blijkt toch relatief vaak voor te komen dat zoâ??n sterke duurzame focus er is om andere ontwikkelingen te verbloemen. Een pensioenfonds dat jarenlang de pensioenen niet kan indexeren heeft het liever over de duurzame doelstellingen. Daardoor is de indexatie (of het gebrek daaraan) op de website niet of nauwelijks meer terug te vinden, maar wel staan daar uitgebreide verhalen over duurzaamheid. Bij gewone bedrijven die iets vergelijkbaars doen, ontstaat het risico dat bedrijven met een duurzaam label hierdoor op termijn gaan underperformen, wat ook weer kan zorgen voor imagoschade

Duurzaamheid in de praktijk

De komst van SFDR en andere wet- en regelgeving heeft veel van het bestaande duurzame beleid in Nederland gefrustreerd. Nederland was in tal van opzichten al veel verder dan andere Europese landen. Natuurlijk is greenwashing in de praktijk niet goed te praten, maar het voordeel van bijvoorbeeld het ondertekenen van de Unpri om het omarmen van de Global Compact is dat meer is dan alleen marketing. Er zitten ook verplichtingen aan vast. Het is een belofte waar beleggers een duurzame instelling aan mogen houden, anders doet de toezichthouder het wel.

Alleen worden hierdoor wel controversiÃ«le bedrijven gezien als duurzaam, dat terwijl veel Nederlands beleid gericht is op het vermijden van controverses. Dat betekent in de praktijk dat een relatief groot deel van de bedrijven worden uitgesloten. In het geval van de SRI-index zelfs 75 procent, wat er tegelijkertijd voor zorgt dat de grootste aandelen in de index tot wel vier keer zwaarder wegen dan in de brede marktindex. Vaak kunnen de beste duurzame bedrijven zich ook nog een Chief Sustainability Officer of iets dergelijks veroorloven. Dan zit het met de transparantie wel goed, maar de vraag is wel of dan de meest duurzame bedrijven zijn geselecteerd. Zoâ??n sterke SRI-focus helpt wel om portefeuilles binnen de 2 gradendoelstelling van het akkoord van Parijs te krijgen. Alleen blijft rapportage daarover niet eenvoudig, vooral omdat de onderliggende bedrijven pas in de toekomst een

verplichting krijgen opgelegd om hierover te rapporteren.

Han Dieperink, Chief Investment Officer

Disclaimer